

Drieluik accountants – veel te doen over wettelijke controles bij beursvennootschappen

Accountants I

Value8 introduceert Portugees accountantskantoor in Nederland

Value8 stelde in de zomer van 2023 als eerste Nederlandse beursonderneming een Portugees accountantskantoor aan voor de controle van de jaarrekening. Dat werd Cravo, Fortes, Antão & Associados (CFA) uit het Portugese Aveiro. Value8 bewandelde deze ‘Portugal-route’ omdat het naar eigen zeggen niet was gelukt één van de zes oob-accountantsorganisaties (Deloitte, EY, KPMG, PwC, BDO en Mazars) waaruit beursondernemingen doorgaans hun keuze maken, als externe accountant aan te stellen. Voor de Bussumse investeringsmaatschappij was het de enige manier om een delisting van Euronext Amsterdam te voorkomen.

In de buitengewone aandeelhoudersvergadering (bava) eind augustus hoopten beleggers de nieuwe controlerend accountant, de Nederlander Johan Visch, voor het eerst te kunnen bevragen over zijn aanstelling en de door hem verrichte controlewerkzaamheden. Visch bleek echter “op vakantie”. Tijdens de bijeenkomst werd wel duidelijk dat Visch de wettelijke controle van de jaarrekening 2022 had verricht als door CFA ingehuurde consultant die onder de vlag van deze firma opereerde. De afwezigheid van hoofdrolspeler Visch vormde volgens de EI-VEB een onverkwikkelijke gang van zaken en is een beursvennootschap onwaardig. Het is in Nederland usance dat de controlerend accountant in de aandeelhoudersvergadering aanwezig is en een toelichting geeft op zijn werkzaamheden.

EI-VEB kritisch op ‘buitenland-route’

EI-VEB is kritisch op de door Value8 gekozen route. Een ‘buitenlandroute’ is toegestaan, maar de komst van een buitenlands kantoor als CFA, dat nota bene geen ervaring had met de jaarrekeningcontrole van beursgenoteerde bedrijven, is omstreden.

EI-VEB betwijfelt of dit een kwaliteitsimpuls is voor de Nederlandse accountancy en blijft sceptisch over de gekozen oplossingsrichting. Met de ‘buitenlandroute’ wordt misbruik gemaakt van verschillen in toezicht binnen de Europese Unie. Buiten Nederland is dat toezicht minder streng, vooral ten aanzien van het meekijken door kantoren zelf met de kwaliteit van een accountantscontrole. Door voor deze route te kiezen, zijn de gecontroleerde bedrijven van deze extra kwaliteitscontrole ontheven. In Nederland wordt door de AFM streng toegezien op dit onderdeel, maar in andere Europese landen is dat niet het geval. In zowel Cyprus als Portugal is ervoor gekozen op dit soort kleine kantoren geen onafhankelijk toezicht op de accountantsorganisatie te introduceren, maar dit over te laten aan zelfregulering door de lokale accountancysector, waarbij volstaan kan worden met een inspectie eens in de zes jaar. De kantoren in allebei de landen maken bovendien gebruik van accountants met een eerdere schorsing van de beroepsuitoefening achter hun naam.